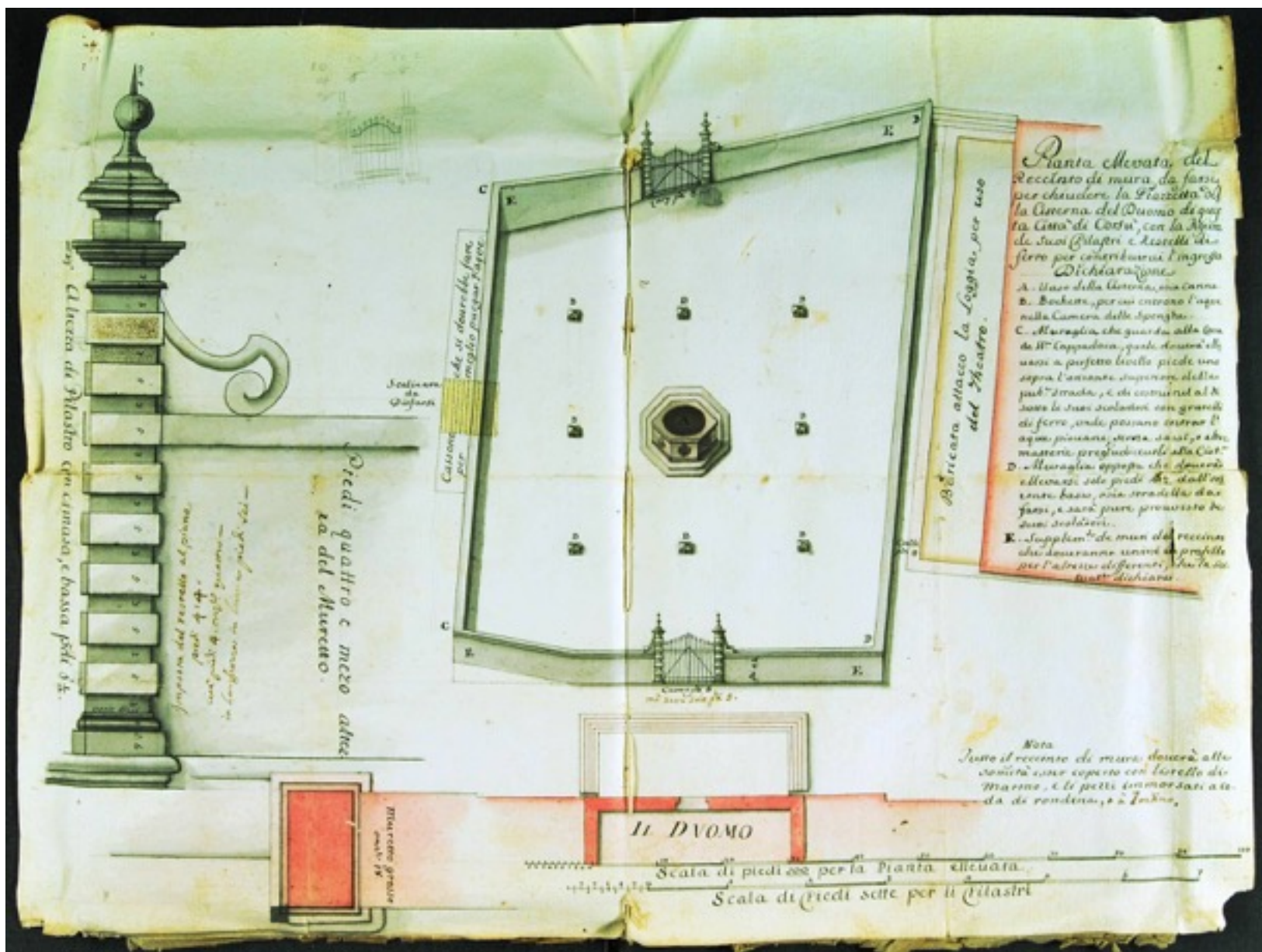

Η διαμόρφωση της πλατείας του Δημαρχείου στα μέσα του 18 ου αι.

A. N. K., Ενετοκρατία Φ56, f. 7a, Σε ένα λιτό υποφάκελο περιγράφεται σύντομα ένα έργο και επισυνάπτεται το σχέδιο του.

7a Vigerima setima

Disegno del Circondario Pilastrì eta
della Cisterna al Duomo, a norma
del quale fu Fabricato negli anni
1756:(1)757:1758: come apar per li
conti di' Sindici degli anni stessi

Nelli tempi sud(det)ti furono fabricati ancor quel(i)
à ? Zuanne cioè il loro circondario di muri,
portoni eta vedinelle conti sudeti

Το σχέδιο περιέχει διαμόρφωση του χώρου εμπρός από το duomo σε απόσταση 5 πόδια από τα 5 πλατύσκαλα της εκκλησίας. Ο δρόμος που περνούσε εμπρός από την εκκλησία ήταν η strada Raimonda, η σημερινή Γκυλφόρδου, ενώ η οικία των Capadocca ήταν ακριβώς πάνω από την νότια πλευρά της δεξαμενής, δηλαδή η συνέχεια της strada de Rosario, η σημερινή Ουιδμάνου.

Προς βορά αφήνει ένα πέρασμα κυκλοφορίας 4 πόδια όπου βρίσκεται πιθανώς ξύλινη κατασκευή για χρήση του θεάτρου S. Giacomo (Baricata attacco la Loggia per uso del teatro) και την ακολουθεί παράλληλα μέχρι το τέλος της όπου και υπάρχουν τρία σκαλοπάτια. Η δυτική πλευρά ανηφορίζει λοξά και σε απόσταση 50 πόδια, σε κάθετη γωνία, στρίβει περίπου μέχρι 50 πόδια. Ο χώρος περικλείεται από τοίχο ύψους 4 1/2 ποδιών, ο οποίος ταυτόχρονα είναι και δεξαμενή νερού. Στο κέντρο υπάρχει πηγάδι με δύο αναβαθμούς και τριγύρω 8 μπούκες συλλέκτριες του βρόχινου νερού, συμμετρικά καταναμημένες σε όλο το εμβαδόν της δεξαμενής. Το συνολικό εμβαδόν της είναι περίπου 50X50 πόδια (85X85 μ.) αλλά δυστυχώς δεν αναφέρεται πουθενά το βάθος της. Για να είναι όμως επισκέψιμη από την νότια πλευρά, όπου υπάρχουν 12 ύψη σκαλοπατιών, πρέπει να ήταν τουλάχιστον 2-2,5 μ. βάθος όλη η κατασκευή. Σχεδιάστηκαν δύο εισοδοί στον περιφραγμένο χώρο, πλάτους 8 ποδιών, μία εμπρός από την είσοδο της εκκλησίας και η άλλη ακριβώς απέναντι στην δυτική όψη της. Στην πάνω και αριστερή πλευρά υπάρχει σχέδιο με μολύβι που παρουσιάζει μία εναλλακτική λύση για τις σιδεριές στις πόρτες.

Στην νότια πλευρά σχεδιάστηκε με στικτή γραμμή σκάλα 12 βαθμίδων που οδηγούσε στη δεξαμενή για τον καθαρισμό της. Γράφει: «Scalina da Diofarsi (αριστερά και δεξιά) cassone che si dourebbe per meglio purgar l'aque». (Δική μας σημείωση: ξύλινη κατασκευή που σκέπαζε την κάθοδο της σκάλας στη δεξαμενή).

Δεξιά της περιοχής της δεξαμενής και στην θέση του θεάτρου τέθηκε επεξηγηματικό υπόμνημα το οποίο γράφει:

Pianta Mevata del

Reccinto di mura da farsi
per chiudere la Piazzetta del
la Cisterna del Duomo di ques
ta Città «di Corfù», con la figura
de suoi Pilastrì e Restelli di
ferro contribuirui l'ingesso

Dichiarazione

- A. Uaso della Cisterna, osia canna
- B. Bochette, percui entrono l'aqui

- nella Camera delle Sponghe
- C. Muraglia che guarda alla casa
de si(gnori) Cappadoca quale doverà elle
uarsi a perfetto livello piedi uno
sopra l'onzonte superiore della
pub(lica) strada, e di costruirui al di
sotto li suoi scoladori con gratelli
di ferro, onde possano entrar l'
aque piouane, senza sassi, o altre
matterie pregiudiccuoli alla Cisterna)

D. Muraglia opposta che doverà
ellevarsi solo piedi 4 1/2 dall' ori
zonte basso, osia stradella da
farsi, e sarà pure prouvisto de suoi scoladori

E. Supplemm(ento) de muri del reccinto
che doueranno unirsi in profilo
per l'altezze differenti, che la sci
tuare dichiara

nota

Tutto il reccinto cli mura doverà alla
sommittà esser coperto con listello di
marmo, eli pezzi immorsati a co
da di rondina, o à Zondino

Κάτω από το τοίχο της εκκλησίας δύο αρχιτεκτονικές κλίμακες, η μικρότερη για την δεξαμενή και τον περιβάλλοντα χώρο και από κάτω η μεγαλύτερη για τη λεπτομέρεια που υπάρχει στο αριστερό μέρος του σχεδίου (1 passo = 5 piedi = 60 onces = 1,735 m).

Στο αριστερό μέρος του σχεδίου υπάρχει λεπτομέρεια κολόνας, μία από τις τέσσερις, που κατασκευάστηκαν για να συγκρατούν τις δύο σιδερένιες πόρτες. Πρόκειται για κατασκευαστική λεπτομέρεια που θα χρησιμοποιηθεί ως οδηγός από τους λιθοξόους.

Το στόμιο του πηγαδιού.

Η δεξαμενή κατασκευάστηκε σε τρία χρόνια 1756-1758. Ήταν έργο κοινωφελές απαραίτητο για την αποθήκευση νερού και ασφαλώς δεν κατασκευάστηκε ως επισκέψιμος χώρος. Η χρήση του ελεύθερου χώρου, με την σημερινή σημασία, δεν υπάρχει, αλλά τελικά αυτοί οι χώροι αν και δεν προορίζονται για το κοινό είναι ευεργετικοί για αυτούς γιατί τροφοδοτούν με νερό και ήλιο τα γύρω σπίτια ή προβάλουν δημόσια κτίρια και εκκλησίες.

Στο κέντρο του σχεδίου οκταγωνικό στηθαίο πηγαδιού το οποίο χρηματοδοτήθηκε από δωρεά του Γεωργίου Θεοτόκη το 1710. Η κατασκευή του ολοκληρώθηκε αργότερα με οικονομική ενίσχυση της Πόλης. Η επιγραφές έχουν δημοσιευθεί από τον Rusconi αλλά και βελτιωθεί από το Εργαστήριο Τεκμηρίωσης Πολιτιστικής και Ιστορικής Κληρονομιάς του Τμήματος Αρχαιολογίας και Βιβλιοθηκονομίας.

Αντιγράψω τις επιγραφές και τα σχόλια όπως δημοσιεύθηκαν από το Εργαστήριο Τεκμηρίωσης:

Επιγραφές σε οκτάγωνο στηθαίο δεξαμενής, που είχε κατεδαφιστεί τον 19ο αιώνα και που τα κομμάτια του βρίσκονταν μέχρι το 1943 στον κήπο της έπαυλης Θεοτόκη στη Γαρίτσα. Οι ακμές του οκταγώνου διακοσμούνται με νηπιακές ή τερατώδεις μορφές που έχουν τα χέρια ανυψωμένα με ανοικτές τις παλάμες. Στις πέντε επίπεδες πλευρές του οκταγώνου υπάρχουν: α. ο βενετικός λέων σε προτομή μέσα σε δάφνινο στεφάνι, β. το έμβλημα της Κέρκυρας, γ. το οικόσημο της οικογένειας Κουαρτάνου, δ. - ε. οικόσημο της οικογένειας Θεοτόκη (Rusconi, αρ. 118-122). Στις άλλες τρεις πλευρές υπάρχουν οι ακόλουθες επιγραφές μέσα σε ωοειδή δάφνινα στεφάνια (η κατάσταση των λίθινων επιφανειών είναι μέτρια: οι πλάκες έχουν θραυστεί και παρουσιάζουν φθορές).

α.

GEORGII THEOTOCHI TESTANTIS ET CIVIS
LEGATVM [E]T VOLVNTATEM
CORCYRA

COMMEN[ND]AVIT ET ADIMPEVIT
SVMPTV LARGIORI

Στον στίχο 4 ο Rusconi συμπληρώνει ADIMPLEVIT
β.

LODOVICO THEOTOCHI
ET
MATHEO QVARTANO
QVI
HANC CVRAM
EXA[ ]TLARVNT

Ο Rusconi γράφει λαθεμένα στον στίχο 5: EX AC CVRAM και στον στίχο 6: NT VARVNT
γ.

VBI NEGAVIT NATVRA AQVAS
CORCYRA
FECIT INEXAVSTAS
MDCCX

Ο Rusconi γράφει λαθεμένα στον στίχο 3: FECIT NEXAVSTAS

Το στηθαίο της στέρνας δεν παρέμεινε στην αρχική του θέση και σήμερα κατέληξε στην πάνω Σπιανάδα ως σιντριβάνι. Ο διαμελισμός της πόλης είναι μία εύκολη υπόθεση. Η δεξαμενή, όπως και αν την φαντάστηκαν οι δημιουργοί της, κατεδαφίστηκε αργότερα από τη Δημοτική Αρχή της Κέρκυρας και όχι από τους Κερκυραίους. Ευτυχώς που διασώθηκε το σχέδιο για να μας θυμίζει πως ήταν μια γωνιά της πόλης και ίσως στο μέλλον να αντιμετωπίζουν οι Αρχές το παρελθόν με μεγαλύτερη σύνεση.

30.10.2016
Ανδρέας Δ. Μαζαράκης